

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 23770/2024
19.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Јасмине Симовић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Гордана Ристић адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Милан Рашета адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5674/23 од 11.01.2024. године, у седници одржаној 19.12.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5674/23 од 11.01.2024. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5674/23 од 11.01.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 45104/21 од 26.10.2022. године у првом ставу изреке тако што је усвојен тужбени захтев и утврђено да је тужиља законски наследник на заоставштини свог оца, покојног ВВ бившег из ..., са $\frac{1}{8}$ идеалних делова заоставштине утврђене правноснажним решењем Првог основног суда у Београду О 16140/13 од 09.12.2013. године, која се састоји од права својине на једнособном стану број .. површине 51m^2 на првом спрату стамбене зграде у Београду у Улици ... број .. на катастарској парцели .., уписане у лист непокретности .. КО ...; права својине на катастарској парцели .., њива четврте класе површине $21\text{ar } 02\text{m}^2$, уписане у лист непокретности .. КО ... и путничког возила марке „Фијат пунто“ „Classic emotion 188“ регистарске ознаке ... број шасије ..., број мотора ..., што је тужена дужна да призна и трпи, а одбијен тужбени захтев преко досуђених $\frac{1}{8}$ идеалних делова заоставштине до тражене $\frac{1}{4}$ идеална дела заоставштине. Ставом другим изреке, укинута је пресуда Првог основног суда у Београду П 45104/21 од 26.10.2022. године у другом ставу изреке и одбачена као недозвољена евентуална противтужба тужене којом је тражила да се утврди да је власник са $\frac{7}{8}$ идеалних делова на једнособном стану број .. површине 51m^2 на првом спрату стамбене зграде у Београду у Улици ... број .. на катастарској парцели .., уписане у лист непокретности .. КО ..., катастарске парцеле .., њива четврте класе површине $21\text{ar } 02\text{m}^2$ уписане у лист непокретности КО ... и означеног путничког возила. Ставом трећим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђено решење о трошковима парничног поступка садржано у четвртом ставу изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 45104/21

од 26.10.2022. године којим је обавезана тужена да накнади тужиљи трошкове парничног поступка у износу од 226.300,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужиља да накнади туженој трошкове другостепеног поступка у износу од 18.000,00 динара у року од 15 дана од пријема писменог отправака пресуде. Ставом петим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, става првог изреке - дела којим је одбијен тужбени захтев, тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка о погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да тужиљина ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нису основани наводи ревидента о учињеној битној повреди одредаба парничног поступка из тачке 10. става 2. наведеног члана. Означеном одредбом прописано је да битна повреда одредаба парничног поступка увек постоји ако је одлучено о захтеву о којем је раније правноснажно пресуђено или о којем је раније закључено судско поравнање. Правноснажно решење Првог основног суда у Београду П 21414/15 од 21.03.2015. године, којим је одбачена тужба којом је тужена тражила утврђење права својине на делу заоставштине покојног ВВ нема значај правноснажно пресуђене ствари и није сметња да се о постојању права тужене на спорној имовини по основу стицања у брачној заједници у овом поступку одлучује као о претходном питању, у смислу члана 12. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је ванбрачно дете покојног ВВ, умрлог ...2013. године, а тужена је оставиочева супруга са којом је био у браку од 22.12.1961. године до његове смрти. Правноснажним решењем О 16140/13 од 09.12.2013. године расправљена је заоставштина оставиоца и тужена оглашена за његовог јединог законског наследника. Тужиља није учествовала у поступку расправљања заоставштине свог оца. Оставиочеву имовину чинили су и стан број .. површине 51м² на првом спрату зграде у Улици ... број .. у Београду, стечен уговором о откупу Ов 243/08 од 31.01.2008. године, парцела .., њива четврте класе, површине 21 ар 02м² из листа непокретности .. КО ... и путничко возило марке „Фијат пунто“, за које је оставилац 16.07.2009. године закључио уговор о лизингу (тужена је од 29.08.2014. године власник возила).

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужиља законска наследница оставиоца и да јој припада наследни удео од ¼ идеална дела на предметној имовини, због чега је усвојио њен тужбени захтев. Такву одлуку о тужбеном захтеву суд је засновао на одредби члана 9. став 1. Закона о наслеђивању, налазећи да нису од значаја тврдње тужене да је спорна имовина стечена у току њеног брака са оставиоцем, јер је о захтеву тужене за утврђење удела на тој имовини и по том основу правноснажно одлучено решењем П 21414/15 од 21.03.2015. године, али и зато што је једном дата наследна изјава неопозива и што је тужена захтев за издвајање њеног удела у стицању заједничке имовине са оставиоцем требало да тражи у поступку расправљања његове заоставштине.

Другостепени суд је, одлучујући о жалби тужене, преиначио првостепену пресуду и тужиљин удео на спорној имовини по основу наслеђа смањио и зато одбио тужбени захтев за удео од досуђених 1/8 идеалних делова до тужбом траженог удела од ¼ идеална дела. По становишту тог суда, спорна имовина представља заједничку

имовину оставиоца и тужене стечену у њиховој брачној заједници (члан 171. став 1. Породичног закона), у чијем стицању је допринос тужене исти као и допринос оставиоца (члан 180. став 2. Породичног закона), јер тужила није доказала да је удео њеног покојног оца већи, а чије се издвајање из заоставштине може тражити и по правноснажном окончању оставинског поступка. Због тога је, на основу члана 9. став 1. Закона о наслеђивању, утврдио удео тужиле на спорној имовини од $\frac{1}{8}$ идеалних делова, који одговара њеном наследном уделу од $\frac{1}{4}$ идеалног дела заоставштине покојног ВВ, коју чини његов удео у стицању током брака са туженом од $\frac{1}{2}$ идеална дела.

По становишту ревизијског суда, материјално право у овом спору је правилно примењено, због чега се тужилином ревизијом из тог разлога неосновано оспорава законитост другостепене пресуде.

Одредбом члана 1. став 1. Закона о наслеђивању прописано да се наслеђује заоставштина. Према ставу 2. те одредбе, заоставштину чине сва наслеђивању подобна права која су оставиоцу припадала у тренутку смрти. Предметна имовина стечена је у брачној заједници оставиоца и тужене, која је трајала од 22.12.1965. године до његове смрти, и зато представља њихову заједничку имовину, у смислу члана 171. став 1. Породичног закона, у чијем стицању су супружници учествовали заједнички. Зато заоставштину покојног ВВ може чинити само његов удео у заједничком стицању те имовине, а он је у недостатку доказа за супротно једнак уделу тужене. Тужила је законска наследница оставиоца из првог наследног реда и позвана је на наслеђе са туженом - супругом оставиоца и двоје њихове деце рођене у том браку. Према члану 9. став 2. Закона о наслеђивању, оставиочева деца и брачни друг наслеђују једнаке делове, што значи да је наследни удео тужиле $\frac{1}{4}$ идеална дела на заоставштини коју чини удео оставиоца у њеном стицању од $\frac{1}{2}$ идеална дела. Следствено изложеном, тужила има право сусвојине на спорној имовини са уделом од $\frac{1}{8}$ идеалних делова, стеченој наслеђем у смислу чланова 20. став 1. и 36. Закона о основама својинско-правних односа, у вези са чланом 212. став 1. Закона о наслеђивању.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић